

TELECOMMUNICATIERECHT

AAK20198813

N.A.N.M. van Eijk**Wet- en regelgeving**

De Europese Commissie heeft ingestemd met de fusie tussen T-Mobile en Tele2 (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6588_nl.pdf). Aan de toestemming ging een lang traject vooraf. Met name vanuit Nederland waren er de nodige bezwaren van concurrenten en werd geclaimd dat de fusie tot minder marktwerking zou gaan leiden. Ook werd meermalen gezinspeeld op de noodzaak om 'remedies' toe te zeggen, waardoor een fusie minder problematisch zou kunnen zijn. In het besluit geeft de Europese Commissie aan dat de kans dat de fusie leidt tot fors hogere tarieven klein is. Ook blijkt de Commissie ontvankelijk voor het argument dat Tele2 gezien het kleine marktaandeel van 5% wel kan overleven. Ook andere bedenkingen zoals het risico dat de positie van zogenaamde virtuele mobiele netwerk-exploitanten zou worden uitgehold, wordt niet overtuigend

geacht. Door de fusie krijgt Nederland nu drie aanbieders die zowel vast als mobiel aanbieden. Naast de nieuwe fusie-onderneming zijn dat KPN en VodafoneZiggo.

De drie aanbieders zullen allemaal een nieuw vijfde-generatienetwerk (5G) willen uitrollen. 5G heeft hoge potentie waar het gaat om datasnelheid en nieuwe internet-of-things-toepassingen (IoT). Staatssecretaris Mona Keijzer van Economische Zaken heeft bekendgemaakt dat de benodigde frequenties eind dit jaar/begin 2020 geveild zullen worden en dat de uitkomst van het fusiebesluit daarvoor van groot belang is (*Aanhangsel* 2017/18, 3044). Wat de impact van het fusiebesluit zou kunnen zijn wordt nog niet nader toegelicht.

Ook frequenties in de zogenaamde 3.5 GHz-band zullen worden geveild. Over deze frequenties is lang veel te doen. In deze band zijn namelijk ook de afzuisterstations van de veiligheidsdiensten actief. Deze staan opgesteld in Burum (Friesland) en om goed te functioneren mag er geen straling van de 3.5 GHz-band zijn. Daardoor kan deze band op ongeveer de helft van het oppervlak van Nederland niet worden ingezet. Het kabinet heeft nu eindelijk de knoop doorgehakt en besloten om de afzuisterstations te verplaatsen (*Kamerstukken II* 2018/19, 24095, 459). De frequenties, die elders in het land al wel in gebruik zijn, zullen opnieuw verdeeld worden in de periode 2022-2026. Ze kunnen dan ook worden ingezet voor 5G. Voor de afzuisterstations heeft een en ander verstrekkende consequenties: die zullen moeten worden verplaatst. Dat is geen eenvoudige zaak omdat er geen 'storingsvrije' ruimte meer is in Nederland. Daarom gaat de regering in overleg met andere landen om aldaar plek te vinden. Het is overigens niet vreemd dat landen op het grondgebied van andere landen afzuistercapaciteit hebben (voor de liefhebbers: zie de serie *Pine Gap* op Netflix). Dit soort situaties levert ook interessante vragen op vanuit internationaalrechtelijk perspectief.

Jurisprudentie

Nu in de fusiezaak van T-Mobile en Tele2 wordt ingegaan op de vraag in welke mate het zou kunnen leiden tot hogere tarieven, is het aardig om hier melding te maken van een consumentenzaak waar het gaat om de tarieven van T-Mobile. In een zaak die is aangespannen door 56 individuele abonnees moet de rechtbank Den Haag oordelen over de vraag of T-Mobile eenzijdig overeenkomsten kan beëindigen (ECLI:NL:RBDHA:2018:15439). De betreffende abonnees hadden een kennelijk voordelig abonnement afgesloten ('Flex'-abonnement), dat sinds 2011 niet meer wordt aangeboden en in 2015 naar een andere abonnementsvorm (Stel-Samen-en-Stel-Bij') is omgezet. De abonnees willen voortzetting van de oude overeenkomst. De rechter begint met te stellen dat een duurovereenkomst geen recht geeft op het oneindig voortbestaan ervan onder gelijke voorwaarden. Naast de positionering van de overeenkomsten in het licht van het algemene recht (met name art. 6.233 BW), gaat de rechter ook in op de rol van het sectorspecifieke telecommunicatierecht. In de Telecommunicatiewet is een bijzonder regime opgenomen voor het

aangaan, wijzigen en beëindigen van overeenkomsten. In samenhang met andere overwegingen zoals het dynamische karakter van de telecommunicatiemarkt en het feit dat de abonnees een compensatie hebben ontvangen, maar dat er ook voordelen zijn verbonden aan het nieuwe abonnement, oordeelt de rechter dat de in de overeenkomsten voorkomende eenzijdige wijzigingsbedingen niet onredelijk bezwarend zijn.

Literatuur

- Special Issue on the implications of 5G networks, *Telecommunications Policy* (42) 2018, afl. 8;
- European Commission, *Towards 5G*, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/towards-5g>;
- P.M. Waszink, 'Netneutraliteit: de discussies van gisteren, vandaag en morgen', *Tijdschrift voor Internetrecht* 2018, afl. 5/6, p. 200-208;
- M. Hagens & C.M.J. Ryngaert, 'Massasurveillance en privacy: De betekenis van het EHRM arrest Big Brother Watch e.a. t. het Verenigd Koninkrijk voor het EU-recht', *Tijdschrift voor Internetrecht* 2018, afl. 5/6, p. 209-217;
- J.C. Hulsebosch, 'Cybersecurity & Privacy: overlap van beveiligingseisen en samenloop van meldplichten?', *Computerrecht* 2018, afl. 6, p. 310-317.